

Tvivl, som den daværende Minister udtalte med Hensyn til Nedsættelsen af et Udvalg, viser sig altsaa for saa vidt at stemme med Resultatet. Thi, mine Herre! Økonomien er i Virkeligheden fuldstændig forduftet, fuldstændig forduftet, endskønt dette Punkt ogsaa af den, der vel først har fremsat Forslag om Udvalgs Nedsættelse, nemlig det ærede Medlem fra Storehedinge (J. Andersen), blev nævnt som Hovedsagen. Der paaavises virkelig i Betænkningen ikke andre Besparelser end et Beløb af 16,800 Kr. paa Lønninger, og det paa et Budget, der er — ja, hvor stort er det? — paa mellem 40 og 50 Millioner Kroner, altsaa en fuldstændig ligegyldig Ting; tilmed er Lønoversigten ret ufuldstændig, for saa vidt som den kun drejer sig om de højere Embedsmænd, medens man aldeles ikke tager hele det store Hjælpepersonale med.

Det kan ikke nytte, at man holder sig til almindelige Talemaader, som ogsaa har været stærkt fremme i de foregaaende Forhandlinger, da de jo let kun bliver til Floskler. Hvad vil det sige, at Banerne skal drives forretningsmæssigt? Betingelsen for forretningsmæssig Drift er jo for det første, at de Anlæg, i hvilke man binder sin Kapital, er udbyttegivende, og dernæst, at den, der leder Forretningen, har frie Hænder til at regulere saavel Udgifter som Indtægter efter de vekslende Konjunkturer. Men Lovgivningen giver for det første Statsbanerne urentable Baner at arbejde med, altsaa Baner, der anlægges af andre Hensyn end de rent forretningsmæssige, Lovgivningsmagten forhøjer Lønninger, vi udvider Toggangen o. s. v.; derimod vil vi ikke tillade, at Banerne i mindre gode Tider gaar den Vej, som den private Forretningsledelse vilde gaa: at inddrage Tøg og formindske Personalet.

Om Bekostningen ved den nye Ordning, sammenlignet med den gældende, indeholder Lovforslaget ikke den aller ringeste Oplysning, og det er jo rigtigt, hvad det ærede Medlem fra Fredericia (L. Rasmussen) sagde, at dette Lovforslag i Virkeligheden kun er den allerløseste Ramme og intet som helst andet. Men Rigsdagen maa, synes jeg, vide, hvorledes det hele skal virke, og hvor stor Udgiften vil blive. Der er egentlig ingen rigtig Mening i, der er, forekommer det mig, noget deprimerende i, at vi, ikke alene i Lønningsudvalget, men i det hele taget her i Rigsdagen, hvert Øjeblik, naar vi faar til Behandling Organisations- og Lønningslove af et Omfang, som man i det

paagældende Tilfælde mener er ret betydeligt, men som ingen Verdens Ting er i Sammenligning med dette, saa sidder og undersøger med minutiøs Nøjagtighed og samvittighedsfuld Granskning, om 200, 300, 400 Kr. paa det Sted er rigtigt udgivne, eller om man ikke skulde lade dem fare, om det skal være plus eller maaske minus; medens vi, naar vi staar overfor et stort Omraade som dette, giver fuldstændig blank op og ikke indlader os paa nærmere Drøftelser. Jeg skal ikke til Belysning af dette Forhold fremdrage, hvad Lovforslaget i saa Henseende nævner, da det ærede Medlem fra Fredericia har gjort dette, men kun pointere, at enhver detailleret Udredning af, hvorledes den nye Ordning skal virke, ganske mangler. Det hele er i Virkeligheden kun Antydninger af en Organisation. Det er muligt, at Rigsdagen vil være med til at lovgive paa dette Omraade, men saa maa man være paa det rene med, at det er en ganske ny Maade at lovgive paa, og man maa være klar over en Ting til: Det er hændet jævnlige, at Rigsdagen, naar den har set Virkningerne af en Lov, Virkninger, som man, den Gang man vedtog Lovforslaget, ikke kunde overse, har fortrudt, at man gik de Veje; men man maa være paa det rene med, at siger man i denne Sag A, kommer man ogsaa til at sige B, og det kan blive et meget smerteligt B.

Hertil kommer nu, at Hovedgrunden til, at man nedsatte Statsbaneudvalget af 1911, ganske er forsvundet. Statsbanernes Beretning viser, at Overskuddet pr. Bane-kilometer — jeg nævner disse Tal, fordi det er de korteste og derfor ogsaa de lettest overskuelige — i 1909—10 var 1,486 Kr., i 1910—11 1,750 Kr., i 1911—12 3,347 Kr., i 1912—13 6,056 Kr.; saa vidt man kan se af Maanedsberegningerne, er der Tegn til, at Overskuddet yderligere vil stige i indeværende Finansaar. I Løbet af 4 Aar er dette Overskud altsaa steget til mere end det firedobbelte, og drager man Sammenligningen med de Aar, man byggede paa, da man af finansielle Grunde ønskede Udvalget nedsat, er der foregaaet en ren Omvæltning, som nok kan vække en alvorlig Tvivl om, hvorvidt det netop i dette Øjeblik vil være hensigtsmæssigt at kuldkastrer den Organisation, som Minister Hage gennemførte i 1903, og gaa over til saadanne Eksperimenter ud i det blaa, som der her stilles Forslag om: Er ikke denne Tankegang anderledes naturlig: Er vi enige om, at der findes visse Fejl i